

Vergaderjaar 2001–2002

27 450

Architectuurbeleid 2001–2004

Nr. 14

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 30 mei 2002

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen¹ hebben enkele fracties de behoefte over de brief van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Van der Ploeg, d.d. 4 maart 2002 (kamerstuk 27 450, nr. 13 herdruk) ter aanbieding van de voortgangsrapportage Grote projecten uit de nota «Ontwerpen aan Nederland» enkele vragen aan de staatssecretaris voor te leggen. De staatssecretaris heeft deze vragen beantwoord bij brief van de 30 mei 2002. De vragen en antwoorden zijn hieronder afgedrukt.

De fungerend voorzitter van de commissie,
Van der Vlies

De waarnemend griffier van de commissie,
De Kler

¹ Samenstelling

Leden: Van der Vlies (SGP), Van der Hoeven (CDA), Lambrechts (D66), Rijpstra (VVD), Cornielje (VVD), B. M. De Vries (VVD), Dijkema (PvdA), Atsma (CDA), Ross-van Dorp (CDA), Hamer (PvdA), Nicolai (VVD), Vendrik (GroenLinks), Albayrak (PvdA), Mosterd (CDA), Cörüz (CDA), F. I. M. Bonke (LPF), F. Vergeer-Mudde (SP), D. Jense (LN), J. Tichelaar (PvdA), J. D. M. P. Aasted-Madsen-van Stiphout (CDA), J. M. De Vries (CDA), N. Azough (GroenLinks), vacature LPF, vacature LPF, en vacature LPF.
Plv. Leden: Veling (ChristenUnie), S. Van Haersma Buma (CDA), Dittrich (D66), vacature VVD, vacature VVD, vacature VVD, vacature PvdA, Van de Camp (CDA), B. J. van Bochove (CDA), vacature PvdA, vacature CDA, vacature GroenLinks, vacature PvdA, vacature CDA, K. G. Ferrier (CDA), vacature LPF, Van Bommel (SP), F. Teeven (LN), vacature PvdA, F. Joldersma (CDA), vacature CDA, Halsema (GroenLinks), vacature LPF, vacature LPF en vacature LPF.

Vragen van de PvdA-fractie

1

*Hoe wordt voorkomen dat rond ateliers en projectgroepen een uitdijende hoeveelheid mensen wordt aangetrokken vanuit de desbetreffende ministeries, en mensen van buiten (o.a. adviesbureaus e.d.)?
Is inzichtelijk te maken om hoeveel personen dat gaat per Groot Project?*

De projecten zijn onderling moeilijk vergelijkbaar omdat inhoud, schaalniveau en looptijd sterk verschillen. Zij hebben de architectuurnota en de daarin vermelde doelstellingen gemeenschappelijk. Deze zijn door de betrokken ministeries onderschreven op basis waarvan de bewindslieden «hun» projecten hebben geadopteerd. Het is aan de ministeries hoe zij de projecten uitwerken en organiseren. De gemeenschappelijke doelstelling maakt de projecten onderling vergelijkbaar en toetsbaar. Dit zal, zoals aangekondigd in de voortgangsrapportage, in de komende rapportages centraal staan. Op basis daarvan zal kunnen worden beoordeeld of de afzonderlijke projectorganisaties efficiënt en doelmatig werken.

2

Welke functionaris hakt de knopen door en houdt tijdschema's aan?

De samenwerking tussen de verschillende ministeries kent geen centrale functionaris met een organisatorische verantwoordelijkheid.

3

*Wat stelt uiteindelijk het «adoptiemodel» voor?
Voert de bewindspersoon de regie zoals bedoeld?
Hoe vaak neemt bijvoorbeeld de bewindspersoon deel aan de werkzaamheden van een Atelier?*

De voortgangsrapportage bestond uit twee onderdelen: een nota «Rijksontwerpen, voortgangsrapportage Grote projecten architectuurnota» en een uitgebreide brief mijnerzijds als coördinerend bewindspersoon, waarin inhoudelijk op de rapportage is ingegaan. Het is aan de Kamer te beoordelen in hoeverre de «adoptief ouders» er in slagen regie te voeren en het adoptiemodel van inhoud te voorzien.

Ik heb een grote betrokkenheid bij mijn collega's adoptief ouders geconstateerd, maar ieder heeft een eigen stijl van regie voeren, soms met deelname op de werkvloer, soms niet; het aantal keren en de wijze van deelname heb ik in deze rapportage niet opgenomen.

4

*Hoe luidt de opdracht aan het adviesbureau over de kwaliteitsborging?
Kan het rapport «Het ontwerp op tafel» worden toegezonden?
Strekt de kwaliteitsborging zich ook uit over de realisatiefase van de projecten? (blz. 4)*

De Rijksbouwmeester heeft ten behoeve van de uitoefening van zijn opdracht, waaronder de kwaliteitsborging van de Grote Projecten, de hulp ingeroepen van het bureau S&M voor stedenbouw en architectuurmanagement. Zij hebben een ondersteunende taak geen inhoudelijke. Het rapport «het ontwerp op tafel» was een tussenrapportage die rechtstreeks geleid heeft tot de voortgangsrapportage welke de Kamer werd toegezonden. Een exemplaar is bij de beantwoording gevoegd. Zover nodig strekt de kwaliteitsborging zich ook uit over de realisatie van de projecten.

5

Heeft de Rijksbouwmeester iets te zeggen over het zelfstandig ontwerp-atelier van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij? Krijgt wellicht elk ministerie een eigen atelier? (blz. 6)

Ten behoeve van de uitvoering van het project Reconstructie van de Zandgronden heeft het ministerie van LNV een landelijk opererend ontwerp atelier gestart. Dit atelier werkt nauw samen met de Rijksbouwmeester, maar formeel valt dit atelier onder de verantwoordelijkheid van de «adoptief ouder», staatssecretaris Faber. De afzonderlijke projectorganisaties zijn vrij in de inzet van (ontwerp)-instrumenten en -middelen, maar het is niet waarschijnlijk dat ieder ministerie een eigen atelier krijgt.

6

Via welk proces werden de vijf openbare ruimteprojecten geselecteerd? Zijn voor dat doel extra middelen beschikbaar gesteld?

De projectgroep Openbare Ruimte in Revisie heeft een nieuwe koers uitgezet en de agenda geactualiseerd. Op de thematiek die hieruit naar voren is gekomen, heeft de projectgroep vijf voorbeeldprojecten geselecteerd, die zij wil volgen en die zij wil ondersteunen bij de ontwerp-processen ter toetsing van haar koers en agenda. Dit proces staat beschreven op pagina 93 van de voortgangsrapportage. Tot nu toe zijn hiervoor nog geen extra middelen ter beschikking gesteld, maar werkt de projectgroep samen met het ISPV.

Vragen van de CDA-fractie

7

Elk project is «geadopteerd», hoe gaat dat in toekomstige kabinetten? De leden van de CDA-fractie hopen dat de huidige betrokkenheid kan worden doorgegeven. Intensieve interdepartementale samenwerking met één coördinerende minister moet echter niet leiden tot te veel bureaucratie. Deze eerste rapportage geeft het gevoel dat het beleid op het goede spoor zit, de leden van de CDA-fractie hopen dat een en ander inderdaad leidt tot een voorbeeldig opdrachtgeverschap. De voortgangsrapportage is keurig op tijd.

Met betrekking tot de nieuwe Hollandse waterlinie zijn zij verheugd over totnogtoe genomen stappen. Deze leden hebben de indruk gekregen dat juist bij dit project zo veel mogelijke aandacht is besteed aan het creëren van draagvlak en laagdrempelige toegang van de activiteiten. Het lijkt dat de stappen die tot nu toe gezet zijn van de juiste aanpak getuigen, met name die, ten aanzien van het maatschappelijk debat. Met betrekking tot de Rijksweg A12 zijn de leden van de CDA-fractie erg benieuwd naar het plan waarover het publieke debat gevoerd moet gaan worden. Het is van groot belang ook omwonenden erbij te betrekken zodat de geluidswallen tweezijdig gebruikt kunnen worden.

Aangaande het project Architectuur en Bedrijventerreinen zullen deze leden goed letten op de prioriteiten van een volgende minister van Economische Zaken.

Met betrekking tot het landschappelijk beleid is het terecht dat vele boeren bezorgd zijn. De betrokken organisaties moeten in samenwerking met de overheid het draagvlak versterken, want de agrariërs zijn hard nodig bij uitvoer en onderhoud.

Aangezien in de volgende rapportage wordt ingegaan op planning, financiering, meetbaarheid zullen de leden van de CDA-fractie die met interesse tegemoet zien. Aangaande deze eerste rapportage zijn de eerste bevindingen van deze leden al met al positief. Wel zullen zij blijven letten op financiële bewaking, en sporen de staatssecretaris van Cultuur aan, zijn opvolger mee te geven hetzelfde te doen.

De staatssecretaris heeft goed de punten van het algemeen overleg van 19 februari opgepikt. De leden van de CDA-fractie denken dat deze 10 projecten zullen bijdragen aan het vergroten van de ruimtelijke architectuur

De tien Grote Projecten komen voort uit de architectuurnota *Ontwerpen aan Nederland*. Deze nota is breed ondersteund door de Kamer en vastgesteld voor de periode 2001–2004. Dit geeft goede hoop aan de veronderstelling dat het ingezette beleid wordt voortgezet.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,
F. van der Ploeg